

Dankwoord voor de feestelijke huldezitting voor zijn 60ste verjaardag
in het Provinciehuis Antwerpen.

Ward Ruyslinck, 20 juni 1989

Ik heb in het verleden al vaker de viering bijgewoond van collega's die 60, 70 of 80 werden – ik herinner me dat ik erbij was toen M. Gijsen, G. Walschap, K. Jonckheere, H. Lampo, J. Vandeloo en enkele anderen gehuldigd werden – en toen dacht ik iedere keer bij mezelf: moet dat nu, je hebt er toch geen verdienste aan dat je een oude olifant met gele slagstanden bent geworden? Ik was toen ook nogal vastbesloten om me aan dit ritueel te onttrekken als het eenmaal zo ver zou zijn, maar dat is dus niet zo best gelukt en ik begrijp nu ook waarom: je wordt het weerloze slachtoffer van een samenzwering tussen je huisgenoten, je uitgever en je vrienden. Het helpt blijkbaar niet dat je lang van tevoren bij herhaling zegt, dat je een van die planten bent die geen licht, maar schaduw nodig hebben om te groeien. Bepaalde metaforen komen in het dagelijks leven niet zo goed over als in de literatuur.

Ik heb vandaag in ieder geval de gelegenheid om de samenzweersders vriendschappelijk in de ogen te kijken en ik heb bovenal ook de gelegenheid om het ze te vergeven, dat ze me dit alles aandoen.

Ik geloof dat het ongepast zou zijn om een minister in functie tot de samenzweersders te rekenen, maar laat ik alvast zeggen dat ik onze jonge, dynamische minister voor Cultuur dankbaar ben voor zijn vererende aanwezigheid en zijn strelende bewoordingen. Ik weet dat hij als kind ooit op de knieën van een van mijn oudere collega's, met name van Karel Jonckheere, heeft gezeten. Ondertussen is hij niet alleen een grote en charmante jongen, maar ook een man van gewicht en aanzien geworden, en nu ik op de leeftijd van de opa's ben gekomen betreur ik dat maar om één enkele reden: ik had hem vandaag zo graag ook even op de knieën genomen. De etiquette en het fatsoen staan me dat helaas niet toe, en bovendien zou ik er in het zeer actieve roddelcircuit van de Vlaamse letteren van verdacht worden naar een subsidie te hengelen.

Lieve Angèle, ik herinner me nog heel goed onze eerste persoonlijke kennismaking, drieëndertig jaar geleden, in je kantoor in de Nerviërsaan, in Brussel. Jij was toen al de 'grande dame' in de Vlaamse uitgeverwereld en ik keek als 26-jarige debutant met ontzag en bewondering naar je op. Ik voelde me als een vlijtige schooljongen met een goed rapport die door de strenge prefect tot een persoonlijk gesprek in zijn kabinet werd uitgenodigd. En jij, de prefect, keek enigszins verrast op toen ik binnenkwam en zei: 'O, u bent nog zeer jong.' Zoals achteraf is gebleken had jij, na lezing van *De ontaarde slapers*, verwacht een rijp en bezadigd man te zien verschijnen. Welnu, dat is uiteindelijk dan toch gebeurd, het was onvermijdelijk: vandaag staat hier voor jou een rijp man, terugblikkend op wat jij zelf eens hebt genoemd 'small victories and large defeats', maar godzijdank nog lang niet bezadigd. Ondertussen hebben wij samen een lange weg afgelegd, langs de klippen en door de stroomversnellingen van de literatuur, en uit het feit dat wij elkaar sinds geruime tijd bij de voornaam noemen en elkaar ook tutoyeren mag blijken dat de uitstekende verstandhouding, die we van het begin af met elkaar hebben gehad, is uitgegroeid tot een vriendschappelijke relatie. Daar mag ik dan

trots en blij om zijn. Een uitgever en een auteur die elkaar zo lang trouw blijven hebben duidelijk veel meer dan alleen maar zakelijke belangen met elkaar gemeen.

De weg die wij samen hebben afgelegd, vriend Lionel, is inderdaad niet zo lang: drie jaar, je hebt het zelf gezegd, maar die drie jaar volstonden voor mij om je te leren waarderen als stalmeester én als mens. Het ‘klikte’ gewoon meteen tussen ons (om het met een anglicisme te zeggen) en dat kon ook niet anders, want wij behoren beiden tot het mensentype dat ik in *Het reservaat* als de homo mollis, de gevoelige enkeling, heb gedefinieerd. Het is dan ook niet verbazend dat wij in zo korte tijd vrienden zijn geworden. Dit is, althans wat mij betreft, een heel stuk makkelijker geworden sinds jij niet meer met me dweept, maar in me gelooft – zoals ik overigens in jou geloof. Hartelijk dank, waarde vriend, voor je publiek getuigenis en voor de sympathie die daaruit spreekt. Ik maak van de gelegenheid ook graag gebruik om je medewerkers Myriam Libert en Mireille Panneels, alsook je gelegenhedenmedewerker Marc Meul, in mijn gevoelens van erkentelijkheid te betrekken. Ook zij maken, als ik het goed begrepen heb, deel uit van het complot en ik weet – er zijn altijd loslippigen – dat zij (zoals men in Antwerpen zegt) hun ziel hebben afgedraaid om al dit plechtigs en feestelijks mogelijk te maken.

Ten slotte wil ik ook mijn vriend Jacques Kersten danken voor zijn subtiele laudatio. Dat men in dit uitgelezen gezelschap van sprekers ook hem een stem heeft gegeven verheugt me zeer, want hij behoort in Nederland, en ook daarbuiten, ontegensprekelijk tot die kleine, selecte groep van critici die mijn werk door en door kennen, die het van het eerste tot het laatste boek hebben gevolgd en het met eerlijke, kritisch verantwoorde maatstaven hebben proberen te evalueren. Jij verwacht, beste Jacques, van mij nog veel romans, verhalen, gedichten en essays, maar ik weet waarachtig niet of ik aan die verwachting tegemoet zal kunnen komen. Niemand heeft zo’n onzekere toekomst als een schrijver; de bron kan morgen opdrogen, maar ze kan ook nog jaren blijven klateren. Ik voel me hoe dan ook vandaag innerlijk nog veel te heftig bewogen en ook te zeer betrokken bij de fascinerende ontwikkelingen in de samenleving om al aan mijn literair pensioen te denken. Bovendien acht ik me voldoende gewaarschuwd door Wittgenstein, in wiens postume aantekeningen ik het volgende lees : ‘Op zijn lauweren rust en is net zo gevaarlijk als uitrusten tijdens een wandeling in de sneeuw. Je dut in en sterft in je slaap.’

Ik ben uiteraard, beste vrienden en vriendinnen, collega’s, dames en heren, ook zeer blij met uw blijken van genegenheid en uw vriendschap. Ik ben niet alleen blij, maar ook ontroerd, en als ik daar uiterlijk niet zo veel van laat merken is het omdat er dezer dagen in de pers al voldoende de nadruk is gelegd op mijn emotioneel karakter, op het feit dat ik een gevoelsmens ben. Ik hoef dit niet ook nog eens in het openbaar te demonstreren. Dat zou van slechte smaak getuigen. Heel hartelijk dank, en als u zo dadelijk tijdens de receptie het glas heft zou ik graag hebben dat u dat doet op de gezondheid van al diegenen die me dierbaar zijn, want zonder hun steun, hun begrip, hun geduld, hun liefde en hun vriendschap zou ik waarschijnlijk nooit zestig zijn geworden – of me in ieder geval op mijn zestigste niet zo goed hebben gevoeld.